

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Originvm Monasticarvm Libri IV.

Le Mire, Aubert

Coloniae Agrippinae, 1620

Liber III. Ordinvm Mendicantium, Dominicanorum, Franciscanorum,
Augustinianorum, Carmelitarum, & aliorum Origines.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11249

ORDINVM
 MENDICANTIVM
 ORIGINES,
 Dominicanorum, Franciscanorum,
 Augustinianorum, Carmeli-
 tarum, & alio-
 rum,

LIBER III.

CAP. I.

*Quattuor sunt Ordines Mendicantium
 primarij.*

TSI multæ sint Religiofo-
 rum hominum Cōgregatio-
 nes priuilegijs Mendicantiū
 gaudentes; quattuor tamen
 primarij censentur Mendic-
 antium Ordines, videlicet
 Dominicanorum, Franciscano-
 rum, Augustinianorum & Carmelitarum. Ex his
 tres priores, non modò per Europam, sed
 etiam per Indiam Orientalem & Occidenta-
 lem, plurimos habent conuentus, magno Re-
 ligionis Christianæ commodo atque augmē-
 to

to. Sed & Carmelitæ Discalceati, Patrum memoria, per B. *Teresiam* virginem Hispanam, ad veteris disciplinæ cultum excitati, magno animarum zelo, in vtramque Indiam, atque ipsam Persiam penetrarunt. In qua quidē Persiæ prouincia sedulam quoque Euangelicæ prædicationi operam nauant. Augustiniani Eremitæ; vt Franciscani potissimùm in Syria, Aegypto, Græcia, alijsque Turcici Imperij prouincijs præstant.

CAPVT II.

Ordo Prædicatorum per S. Dominicum institutus.

Dominicus Calarogæ in Hispania, ex nobili Gusmanorum familia natus, Palentiæ liberalibus disciplinis & Theologiæ operam dedit: quo in studio cùm plurimùm profecisset, prius Vxonensis Ecclesiæ Canonicus regularis, deinde ordinis Fratrum Prædicatorum auctor fuit. Huius mater grauida sibi visa est in quiete continere in aluo catulū, ore præferentem facem, qua editus in lucem orbem terrarum incenderet. Quo somno significabatur, fore vt splendore sanctitatis ac doctrinæ eius gentes ad Christianam pietatē inflammarentur. Veritatem exitus comprobauit: id enim & præstitit per se, & per sui ordinis socios deinceps est consecutus.

Huius autem ingenium ac virtus maximè enituit in euertendis Albigensibus hæreticis,
qui

qui perniciosis erroribus Tolosates peruertere conabantur. Quo in negotio septem consumpsit annos. Postea Romam venit ad Lateranense Concilium cum Episcopo Tolosano, ut ordo, quem instituerat, ab Innocentio tertio confirmaretur. Quæ res dum in deliberatione versatur, *Dominicus* hortatu Pontificis ad suos reuertitur, ut sibi regulam deligeret. Romam rediens, ab Honorio tertio, qui proximus Innocentio successerat, confirmationem ordinis Prædicatorum sub regula sancti Augustini impetrat. Romæ autem instituit monasteria, alterum virorum, mulierum alterum. Tres etiam mortuos ad vitam reuocauit, multaque alia edidit miracula, quibus ordo Prædicatorum mirifice propagari cœpit.

Verùm cum eius operâ vbique terrarum monasteria iam ædificarentur, innumerabilesque homines religiosam ac piam vitam instituerent Bononiæ anno Christi ducentesimo vigesimo primo supra millesimum, in febrim incidit: ex qua cum se moriturum intelligeret, conuocatis fratribus & alumnis suæ disciplinæ, eos ad innocentiam & integritatem cohortatus est. Postremò charitatem, humilitatem, paupertatem, tanquam certum patrimonium eis testamento reliquit fratribusque orantibus, in illis verbis, *Subuenite sancti Dei, occurrite Angeli, obdormiuit in Domino, octauo Idus Augusti: quem postea*

1221.

stea Gregorius Nonus Pontifex retulit in Sā-
ctorum numerum.

Historiam ordinis Prædicatorum varij
scripsere, præsertim lingua Hispanica: qui-
bus in regnis is ordo potissimum floret, &
primas inter ceteros quodammodo obti-
net.

De initio eiusdem ordinis Geraldus Le-
mouicensis, ad B. Humbertum V. Magistrū
Generalem Latinè scripsit: quem librum
gaudemus à Dominicanis fuisse typis publica-
tum Duaci anno 1619. hoc titulo: *Vitæ fra-
trum Ord. Prædicatorum, à Gerardo Lemouicensi
ante annos 300. conscriptæ.*

Eiusdem ordinis Chronicon, & Bibliotheca
de Scriptoribus Dominicanis, exstāt Pari-
sijs anno 1585. edita, auctore Antonio Senen-
si Lusitano.

CAPVT III.

*De festo sanctissimi Rosarij B. Virginis
Mariae.*

CVM Albigenium nefaria hæresis, sacro-
sanctæ matris Dei dignitati potissimum
infesta, in regione Tolosatium impiè grassa-
retur, Dominicus, qui eo tempore Prædicato-
rum Ordinis fundamenta iecit, diuino incen-
sus ardore, Tolosam ad debellandos hæreti-
cos, & fidem Catholicam propagandam se

O

con-

contulit. Vbi cum omnia hæresum ac vitiorum incendio deflagrare vidisset, ad sacram anchoram beatissimam Virginem se cõuertit, precibus eam assiduis interpellat, vt tanta malorum inundationi sua benignitate subueniat.

Admonet ipsum diuinitus cęlorũ Regina, ac iubet, vt Rosarium populus omni mentis feruore prædicet: Hoc esse vnicum ac singulare ad euertendas hæreses, & vitia extinguenda præsidium.

Est autem Rosarium siue Psalterium, sacra quædam formula precandi Deum, in honorẽ Mariæ: qua, centies & quinquagesies recitata Angelica salutatione, instar Dauidici Psalterij, & cuiuslibet decadi interiecta Oratione Dominica, per 15. decades quindecim præcipua humanæ instaurationis mysteria pijs meditationibus percensentur. Huius autem adeo præclari inuenti, beatissima Deipara edocente, auctorẽ fuisse B. Dominicum certum est, quod etiam Rom. Pontifices Leo X. Pius V. Gregorius XIII. ac Sixtus V. Apostolicis diplomatibus profitentur. Cœpit ergo saluberimum Rosarij institutum per B. Dominicũ, eiusque fratres Prædicatores, incredibili cum animarum fructu, vbique propagari, erectęque sunt eiusdem complures Societates.

Sed B. Dominico morte in cœlum recepto, cum celebris consuetudo, vel hominum negligentia, vel dæmonis arte paulatim cœpisset

pisset excidere, vt penè iam extincta videretur, sacratissima Virgo immenso circumdata lumine, Fratri *Alano* eximio concionatori se visendam exhibuit: atque monuit, vt tum ipse, tum eius socij Prædicatores collapsam sacri Rosarij deuotionem totis viribus restituere conarentur. Siquidem hoc genus orandi pròptum ac facile, esse sibi gratissimum, ad impetrandam diuinam misericordiam accommodatissimum, populis salutare, & contra quæuis aduersa præsens auxiliũ. Sed & Priorem Cõuentus Prædicatorum Coloniae ciuitatis eadẽ sanctissima Virgo ad eundem instaurandum sacrum ritum, cùm se illi fecisset conspicuam, vehementer accendit.

Vix verbis exprimi potest, quantũ prædicatione & opera FF. Prædicatorũ diuina ista deuotio in Christiano populo vbiq; promouerit: quot quætæq; in honorẽ Dei genitricis sub Rosarij nomine fundatæ sint Societates, in quas Reges, Principes, Imperatores, atque Ecclesiarum Præfides pro summo ducũt honore cooptari. Romani etiã Pontifices innumeris indulgentijs, priuilegijs, fauoribus, atq; gratijs sacrum istud Rosarij institutum prosequentes egregiè ornarunt. Sed in primis ipsa beatissima Dei parens Maria, quod ipsa mundo contulit salutare Rosarij donum, mirificè fouet, & auget, cultores eius ingentibus afficit beneficijs, & clarissimis miraculis illustrat.

1571.

Inter quæ illud meritò singularissimum celebratur, quo Dei genitricis auxilio, sacris Rosarij precibus implorato, anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo primo, septima Octobris, quæ Dominica fuit, ad Naupactum Achaici sinus, de Turcarum classe, viribus & numero longè maiore, à Christianis Principibus nauali bello, maxima post hominum memoriam victoria parta est. Cùm enim ea die vniuersum per Christianum orbem Sodalitates Rosarij pias preces, ac processiones de more haberent, ab omnibus fidelibus piè creditum est, eiusmodi preces ad obtinendam Dei genitricis opem, pro Christiana classe plurimum profuisse. Quod & Gregorius Tertiusdecimus litteris Apostolicis apertè testatus est.

Quocirca sanctissimus Pontifex Clemens Octauus, Apostolica auctoritate festum Rosarij Dominica prima Octobris, à Gregorio Tertiodecimo institutum, publicis Ecclesie tabulis his verbis inscribendum præcepit: *Die septimo Octobris commemoratio sancte Mariæ de Victoria, quam Pius Quintus Pontifex Maximus, ob insignem victoriam à Christianis bella nauali, eiusdem Dei genitricis auxilio hac ipsa die de Turcis reportatam, quotannis fieri instituit: & Gregorius Tertiusdecimus, prima huius mensis Dominica die, annuam solennitatem Rosarij eiusdem beatissimæ Virginis celebrandam decreuit. Festiuis igitur hodie sacratissimam Virginem lat-*
dibus

dibus celebramus, quòd & sanctum Rosarium, & per illud innumera nobis beneficia contulerit. Ita legitur in Breuiario ord. Prædicatorum, anno 1603. Romæ & alibi edito.

CAPVT IV.

De Sanctis ordinis Prædicatorum.

PRæter *S. Dominicum* eminent in primis *S. Thomas Aquinas* Doctor Angelicus, qui obiit anno 1274. à *Ioanne XXII.* Diuis adscriptus an. 1323.

S. Petrus martyr, patria Veronensis, anno 1252. pro Christo ab Hæreticis occisus, ab *Innocentio IV.* in Diuos relatus anno sequenti.

S. Hiacinthus Polonus, à *Clemente VIII.* in cælites relatus.

S. Raimundus Pennafortius, per eundem *Papam Sanctorum* catalogo adscriptus.

S. Catharina Senensis, virgo.

S. Agnes Politiana, virgo.

De *B. Alberto Magno*, *B. Gendisaluo*, & alijs penè innumerabilibus Beatis ex ordine Prædicatorum, vide *Dominicanæ Historiæ* scriptores, & nominatim *Abrahamum Bzouium* in tomis XIII. & XIV. *Annalium Ecclesiasticorum*.

De B. Sibyllina Virgine Papiensi.

Sibyllina virgo Papiæ nata, ex Biscossa familia, anno ætatis vndecimo, lumine oculorum orbata, inter sorores, quæ de Pœnitentia dicebantur, ordinis S. Dominici, triennio non sine magno patientiæ & pietatis exemplo vixit. Cùm autem quadam die feruentius oraret, vt visum reciperet, quo victu posset manibus operando comparare, visa est sibi à reclusorio ad Ecclesiam Cathedralē à S. Dominico trahi (à quo opem assiduis precibus implorabat) ab eoque quædam horrenda primùm, deinde iucunda splendidaque ac suavi odore redolentia palatia sibi ostendi. Caduca itaque despiciens, reclusorium annos quindecim nata ingreditur, ex quo bis tantùm egressa fuisse legitur. In eoprioribus septem annis eam pœnitentiam egit, quam quis magis admirari quàm imitari queat. Corpus suum vigilijs, orationibus, ieiunijs, lachrymis, verberibus, quoad sanguis efflueret, affligebat. Hieme nunquam ignem adhibuit, eisdem tamen quibus æstate vestibus induta; lectus illi tabula lignea brevis & angusta, in qua breuissimo somno fessa membra recrearet. Cumque immensis doloribus afficeretur corporis, animo

nimo tamen ex meditationibus & feruorum Dei colloquijs magnam capiebat voluptatem. Claruit & spiritu Prophetico, cum plura arcana & futura aperuerit. Denique anno reclusionis 64. ætatis 80. migravit ad sponsum anno salutis 1367. die 19. Martij. In æde sancti Thomæ, quæ est Ordinis Prædicatorum, sepulta, miraculis non paucis fulsit. Sic ferè Ph. Ferrarius in Catalogo SS. Italiae. Eius vitam fusè scripsit Donatus Lagus ordinis Prædicatorum, & Papiæ an. 1599. edidit.

CAPVT V.

*De Ordine Fratrum Minorum, de quæ
tribus Regulis à S. Francisco
institutis.*

FRANCISCVS, Afsisij in Umbria natus, patris exemplum secutus, à prima ætate mercaturam fecit. Qui quodam die pauperem pro CHRISTI amore flagitantem pecuniam, cum præter consuetudinem repulisset, repentè eo facto commotus, largè ei misericordiam impertijt: & ex eo die Deo promisit, se nemini vnquam poscenti eleemosynam negaturum. Cum verò post in grauem morbum incidisset, ex eo aliquândo cõfirmatus, cepit ardètiùs colere officia chari-

tatis. Qua in exercitatione tantum profecit, ut euangelicę perfectionis cupidus, quicquid haberet, pauperibus largiretur. Quod ferens iniquus pater, eum ad Assisinatem Episcopum duxit, ut coram illo bonis cederet paternis: qui reiectis etiam vestibus, patri concessit omnia, illud subiungens, sibi in posterum maiorem facultatem fore dicendi, *Pater noster qui es in caelis.*

Cum autem illud ex Euangelio audisset: *Nolite possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris, non peram in via, neque duas tunicas, neque calceamenta:* sibi eam regulam seruandam proposuit. Itaque detractis calceis, & vna contentus tunica, cum duodecim socios adhibuisset, Ordinem Minorum instituit. Quare Romam venit anno salutis millesimo ducentesimo nono, ut sui ordinis regula ab Apostolica Sede confirmaretur. Quem cum accedentem ad se summus Pontifex Innocentius tertius reiecisset, quod in somnis postea sibi ille, quem repulerat, collabentem Lateranensem Basilicam suis humeris sustinere visus esset, conquisitum accersit: benigneque accipiens, omnem eius institutorum rationem confirmavit. Franciscus igitur, dimissis in omnes orbis terrę partes fratribus ad prædicandum Christi Euangelium, ipse cupiens sibi aliquam dari martyrij occasionem, nauigauit in Syriam: vbi à Rege Soldano liberalissimè tractatus, cum

Matt. 10

1209.

nihil proficeret, redijt in Italiam.

Multis igitur exstructis suę familię domicilijs, se in solitudinem montis Aluerni cõtulit: vbi quadraginta diebus, propter honorem S. Michaelis Archangeli, in ieiunio & oratione consumptis, festo die exaltationis S. Crucis, ei Seraphim, crucifixi effigiem inter alas continens apparuit: qui eius & manibus & pedibus & lateri vestigia clauorũ impressit: quę S. Bonauętura, cũ Alexãdri IV. sũmi Põtificis prædicationi interesset, narrasse Pontificẽ à se visa esse, literis cõmendauit. His insignibus sũmi in eũ Christi amoris maximã habebat omnium admirationẽ. Ac biennio post grauiter egrotãs deferrı voluit in Ecclesiã S. Marię Angelorũ: vt vbi spiritũ gratię à Deo acceperat, ibi spiritum vitę redderet. Eo in loco fratres ad paupertatẽ, ac patientiã & sanctę Romanę Ecclesię fidẽ seruandã cohortatus, Psalmũ illũ pronuntians, *Voce mea ad Dominum clamaui*, in eo versiculo, *Me expectant iusti, donec retribuas mihi*, efflauit animam I V. Nonas Octobris. Psal. 141

Anno
1226.

Quem miraculis clarũ Gregorius Nonus Põtifex maximus in Sanctorum numerum adscripsit, an. 1228. biennio scilicet post obitum. Tanta erat sanctitatis illius apud omnes opinio.

Vniuersi ordinis Franciscani Historiam, quam Seraphicam vocãt, accurratẽ scripsit Franciscus Gonzaga, primũ generalis Minister eiusdem ordinis, post Episcopus Mantuanus

tuus, addito Catalogo Prouinciarum ac monasteriorum omnium dicti ordinis. Quod utinam reliquorum ordinum, præsertim mendicantium, Præfecti generales æmulentur.

De viris doctrina scriptisque illustribus ex illo ordine exstant Henrici Villotij Athenæ.

Ceterum S. Franciscus tres Ordines, ac totidem Regulas instituit; ut in die eius festo canitur:

*Tres Ordines hic ordinat,
Primumq; fratrum nominat
Minorum, pauperumq;
Fit Dominarum medius,
Sed Pœnitentum tertius
Sexum capit vtrumque.*

1. Primus Ordo ann. 1206. institutus, Conuentuales, Obseruantes, Capucinos, & Recollectos complectitur.

2. Secundus Ordo anno 1212. per S. Franciscum similiter institutus, est monialium Clarissarum, quarum aliæ dicuntur *Damianistica*, aliæ *Vrbansistica*. Dicuntur autem *Damianistica* à primo conuentu S. Claræ, qui est S. Damiano sacer. Id nomen habent omnes Clarissimales, quæ mitigationem Regulæ ab Urbano Papa factam non admiserunt, sed in summodi disciplinæ ac paupertatis rigore persistent: quales sunt *Pauperes Clarissa*, utroque

cant, *Coletana & Capucina.*

E contra *Vrbaniſtica* dicuntur, quæ *Vrbani* Papæ mitigationem admiferunt, & à vulgo *Diuites Clariffæ* nunc vocantur, quòd annuos redditus habeant.

Tertius Ordo an. 1221. inchoatus completitur viros & feminas, domi fuæ iuxta præſcriptum tertiæ Regulæ viuentes. Completitur quoque Religioſos votis monaſticis adſcriptos, & tertiam iſtam Regulam ſeruantes.

CAPVT VI.

De Sanctis ordinis Minorum.

Inter Sanctos ordinis Minorum, poſt *S. Franciſcum*, eminent *S. Bouauentura* Cardinalis & *Episcopus Tuſculanus*, *S. Berardus* martyr cum *focijs*, *S. Antonius Paduanus*, *Sanctus Bernardinus*, *Sanctus Ludouicus* *Episcopus Tolofanus*, *S. Didacus*, *S. Ludouicus Rex*, *S. Elzearius*, *S. Iuo*, & alij, quorum vitas in vnum volumen redactas Antuerpiæ publicandas R. P. *Henricus Sedulius* curauit. Ceterum operæ pretium me facturum putauit, ſi ex *Catalogo Sanctorum Italiae* per *Philippum Ferrarium* edito viros illuſtres aliquot ſubnecterem.

*De S. Guidone Confessore Cortonensi
in Italia.*

12. Junij. **G**Vido Cortonæ in Etruria pijs parentibus natus, à puero pietatem & castitatem coluit. Cùm S. Franciscus in eam urbem venisset, sic eius prædicatione commotus est, vt relictis omnibus, in eius societatem adscribi voluerit, seque in locum solitarium (qui Celle dicitur) receperit: vbi humili domicilio piorum elemosynis exstructo, cum aliquot alijs, ieiunijs, orationibus, alijsque pijs exercitationibus vitam duxit. Sacris initiatus ordinibus, Assisij prædicationis officium à B. Francisco sibi iniunctum exercere cepit. Porrò in vrbe Cortonensi doctrina, sanctitate, & miraculis præcipuè claruit, quoad sexagenarius, die mortis triduo antè præuiso, sacris munitus, migravit ad Christum magno populi concursu ibidem tumulatus. Cùm autem Aretinis Cortonam inuadentibus & diripientibus, sacrista caput B. Guidonis lintheo inuolutum in puteum occultandi gratia dimisisset, triennio post cùm vrbs & Ecclesia ab Aretinis vastatæ reficerentur, ingens è puteo illo splendor egrediebatur. Quod cùm triduo perdurasset, clerum & populum ad inquirendum quid hoc esset, impulit. Quare indicta solenni processione, ad puteum accedentes, aquamque haurientes, cum illa caput

Gui

Guidonis inuolutum, minimè madefactum, cum scripto sui nominis extrahunt. Cuius inuentionis festiuitas prid. Idus Iunij magna populi deuotione celebratur.

Ita Ferrarius in Catalogo SS. Italia, qui addit, de ipso Officium Ecclesiasticum recitari ex indulto Gregorij XIII. Pontificis.

De B. Gerardo Ligure, cuius sacrum corpus quiescit Panormi in Sicilia.

Valentia in Liguria (quod olim forum Fuluij appellatum est) Beati Gerardi Ordinis Minorum viget memoria. Is in eo oppido natus, annos 14. contra propinquorum voluntatem, vt vxorem acciperet, hortantium, peregrinatus, in solitudine prope Romanam aliquamdiu Deo mira abstinentia inseruiit. Quod & apud Neapolim cum fecisset, in Siciliam profectus, ibi in monasterio Eryce usque ad annum ætatis vndecimum solitarius vixit. Inde in Ordinem Minorum cooptatus, mirum in modum in obedientia, humilitate & ceteris virtutibus profecit. Qui Randacij culinæ præpositus, cum orationis dulcedini intentus, die Resurrectionis Dominicæ cibos fratribus parare oblitus esset, ab Angelis prandium paratum repertum fuit, cum is excusans, Dominum prouisurum dixisset. Panormi vitream ampullam à nouitio Missæ inseruienti perfractam restituit.

Quod

Quod etiam præstitit, cum coram Guardia-
no cyathus, quo ægrotis potum ministrabat,
in terram sibi elapsus, contractus fuisset, &
cum puer amphoram vino plenam fregisset.
S. Ludouicum Episcopum Tolosanum mi-
rificè coluit : ad cuius inuocationem mira
quædam circa ægrotos operatus est. Spiritu
Prophético etiam clarus, multa quæ sic eue-
nere prædixit. In eius obitu cum de more
campanæ pulsarentur, ruptis funibus soni-
tum edere non cessarunt, & ex illius corpore
suauissimus odor efflabatur, tota penè ciui-
tate ad rei nouitatē confluyente, & aliquot æ-
grotis ac corpore læsis ad sacri corporis con-
tactum mirabiliter sanatis. Obijt Panormi
anno salutis humanæ millesimo trecentesi-
mo quadragesimo quinto, in sacello Sancti
Ludouici Episcopi (in quo orare solitus
erat) sepultus, innumeris per varia tempo-
ra dæmoniacis ad eius tumulum libera-
tis.

1345.

*Ita Ferrarius libro citato, qui addit i-
psum non modò Panormi, sed etiam Va-
lentiæ apud Ligures, in magno hono-
re esse, etsi nondum Officio
Ecclesiastico co-
latur.*

De

*De Beato Iacobo Piceno, Neapoli
quiescente.*

Iacobus in Piceno, in opido Montis Brandoni natus, & Minorum ordinem ingressus, Euangelij prædicationi operam dedit. 28. Nov.
Is cum doctrina vitæ sanctitate coniuncta, à Pontifice Romano in diuersas orbis partes ad prædicandum mittitur, donec à Pio II. Pontifice Maximo, vt sibi in cogendo aduersus Turcas exercitu adiumento esset, reuocatur. Falsò apud Romanum Pontificem accusatus, quòd de sanguine Domini nostri Iesu Christi inter prædicandum malè sentiret, miraculo innocentiam defendit. Nam omnes illius aduersarij eadem nocte interierunt. Claruit spiritù Prophetico ac diuersis generibus linguarum. Neapoli, quòd à Ferdinando Rege vocatus fuerat, ægrotus, breui migravit è vita IV. Kalend. Decembris, anno salutis nostræ millesimo quadringentesimo septuagesimo sexto: cuius corpus in Ecclesia S. 1476.
Mariæ Nouæ conditum adhuc integrum asseruatur.

Ita Ferrarius, qui addit Leonem X. Papam indulgisse, vt ipsius Commemoratio in propria Basilica fiat. De hoc sancto viro extat insigne Epigramma Iacobi Sannazarij.

De

De B. Ioanne Capistrano.

23. Oct. **I**oannes, Capistrani Aprutij castellone-
 tus, Perusiae litteris & legibus operam de-
 dit. Factus Doctor, Iudex, & vxoratus, a-
 liquando Perusia egressus in manus exulum
 seu praedonum incidit, in vinculaque conij-
 citur. Cumque preces Deo, vt liberaretur,
 obtulisset, quidam habitu Minorum indu-
 tus (qui S. Franciscus fuisse creditur) ei per-
 visum ad idem institutum adhortans visus
 est. Expergefactus se coronam clericalem
 more religioso factam habere comperit. Pe-
 rusiam liber rediens, triginta & octo annos
 natus vestem Minorum induit, mireque ce-
 pit in humilitate, paupertate, abstinentia, &
 obedientia proficere. Nam adhuc nouitius, a
 magistro pannum ex lebete ebulliente extra-
 here iussus, illum manibus in lebetem im-
 missis absque omni laesione extraxit. Profes-
 sus, magna audientium utilitate praedicare
 coepit, & daemones ab obsessis eijcere, alijs-
 que miraculis coruscare; cum apud Tusculum
 puerum mortuum suscitasse, & apud Aquila-
 lam quendam, qui se ex desperatione per fe-
 nestram proiecerat, a morte liberasse, & Pe-
 dum super pallio, cum portitores ipsum no-
 luissent recipere, traiecisse legatur. Multa pro
 Deo Ecclesia sustinuit incommoda, Martino
 V. & Eugenio IV. Pontifice maximo, in Pa-
 noniam

noniam & Daciam missus, ibi multos ad fidem Catholicam conuertit. In Germaniam quoque missus, admiranda in Austria, Bohemia & alijs locis fecit. Ratisponæ inter concionandum detrahentibus & irridentibus diuinam prædixit ultionem, qui sequenti nocte omnes miserè interierunt. Eo Cracouia prædicante, sacra hostia à Iudæis percussa, sanguinem emisit; quod scelus eius studio detectum, non mansit inultum. Profectus in Hungariam, Christianis insignem de Turcis victoriam precibus suis impetrauit: qui in Italiam redire cogitans, apud Iuliacum in Carinthia, febre correptus, decimo Kalendar. Nouembris, anno salutis millesimo quadringentesimo quinquagesimo animam ^{1450.} Deo reddidit, multis post mortem miraculis clarus; cum non modò morbo oppressos, & corpore vitiatos sanitati, sed etiam defunctos vitæ restituisse legatur.

Ita Ferrarius in Catalogo SS. Italia, qui addit ipsum Sulmone (in cuius diocesi est Capistranum) Officio coli Ecclesiastico, ex cõcessione Sedis Apostolicæ.

*De Beato Paschali Baylonio
Hispano.*

B. Paschalis Baylon fuit ex Discalceatis ordin. Minorum, regularis obseruantia, prouinciæ S. Ioannis Bapt. in regno Valentia,

tiæ, & obiit circa annum Christi 1598. multis claris miraculis. Sacrum eius corpus adferuatur in opido Villæ Regalis, in regno Valentiaë. Est autem beatificatus, seu inter Beatos relatus anno 1618. à Paulo V. Papa, petente Philippo III. Rege Catholico, & Francisco Sandoualio, Cardinale & Duce Lermæo. Diploma Pontificis sic habet:

Paulus Papa V. ad perpetuam rei memoriam. In sede Principis Apostolorum, nullis licet nostris suffragantibus meritis, à Domino constituti, pijs fidelium votis, quibus virtutum Dominus in seruis suis honorificatur, libenter annuimus, eaque fauoribus prosequimur oportunis. Sanè pro parte dilectorum filiorum, Ministri generalis, & aliorum superiorum, nec non fratrum ordinis Minorum Sancti Francisci de obseruantia, Discalceatorum nuncupatorum, Nobis nuper expositum fuit, quòd bonæ memoriæ *Paschalis Baylon*, eiusdem ordinis, dum vixit, professor, multis, & eximijs virtutum, gratiarum ac miraculorum donis à Domino illustratus fuit. Quapropter non solum vniuersus Ordo prædictus, sed etiam carissimus in Christo filius noster *Philippus Hispaniarum Rex Catholico*, ac dilectus filius noster *Franciscus S. R. E. Cardinalis Lermæo* nuncupatus, nec non totius regni

gni Valentiaë proceres , nobis humiliter supplicari fecerunt , vt donec canonizationis honorem , quem dicto Paschali Baylon ob eius excellentia merita aliquando diuina adspirante gratia habitum iri sperant, ab Apostolica sede impetrent, idem *Paschalis Baylon* Beatus vocari , ac de eodem Officium & Missa, vt infra , recitari possit . Quare nos , re prius per venerabiles fratres nostros S. R. E. Cardinales sacris ritibus præpositos , quibus eam examinandam mandauimus , maturè discussa , de eorundem Cardinalium consilio , huiusmodi supplicationibus inclinati ; vt ipse bonæ memoriæ Paschalis Baylon in posterum Beatus nuncupari , atque de eo singulis annis die xviij. Maij, quo obdormiuit in Domino , à fratribus eiusdem ordinis , in regno Valentiaë commorantibus tamquam de Confessore non Pontifice, iuxta Rubricas Breuiarij , & Missalis Romani Officium recitari & Missa celebrari, nec non in Ecclesia fratrum eiusdem Ordinis , oppidi Villæ Regalis , in eodem regno Valentiaë existentis , vbi eius corpus requiescere asseritur , ab omnibus presbyteris, tam secularibus quàm regularibus , Missa, vt suprâ , similiter celebrari liberè & licitè possit & valeat, Apostolica auctoritate, tenore præsentium cōcedimus & indulgemus:

Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, nec non quatenus opus sit, dicti ordinis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrarijs quibuscunq;. Datum Romæ apud sanctam Mariam Maiorem sub anulo Piscatoris die *xxix*. Octobris, *MD*. *xviii*. Pontificatus nostri an. decimoquarto. *Et infra erat signatum*, S. Card. S. Sufannæ.

De BB. Martyribus Gorcomiensibus.

Scripsit de ijs libellum sanè eruditum atque elegantem *Guilielmus Estius*, Doctor & Cancellarius Academiae Duacensis. Horum ossa ex Hollandia Bruxellam primum allata, ibidem multo cum honore adseruantur in templo Franciscanorum pro magna parte. Reliquæ partes in varijs monasterijs, vt Montensi, Cameracensi, Atheni, Niuelsenfi, & alijs decenter sunt collocatæ.

CAPVT VII.

De vitijs monasteriorum Franciscanorum in Belgio.

Anno

ANno circiter Christi 1215. qui fuit octauus ante obitum B. Francisci, cœperunt Franciscani instituti fratres in Artesia & Hannonia, nominatim Atrebatu & Valentianis, magno cum fructu populi conuersari. Fuerunt autem primùm sex missi in hunc Belgicæ tractum, idque à B. *Pacisco*, primo Franciæ Ministro. Erant inter illos sacerdotes duo, & laici quattuor, ex quibus frater *Guilielmus* ceteris præerat, vir prudens, qui postmodum primus custos fuit custodiæ S. Quintini, obiitque in opido S. Quintini anno 1237. vbi hodieque sepulcrum eius visitur, iuxta tumulum Caroli, cognomento Pij, Regis Galliæ in collegiata S. Fursei Ecclesia.

Porrò Franciscani, iuxta muros Atrebatenses, primùm habitauerunt in loco, qui dicebatur Mons *Capelle*, post anno circiter 1219. monasterium ipsis exstructum est, haud longè à loco iam nominato, dicatumque ac consecratum est templum in honorem S. Bartholomæi: ad quod quidem monasterium fratres sese an. 1222. transtulerunt.

Quod attinet ad Valentianense monasterium, Franciscani primùm habitauerunt extra muros vrbs Valentianæ, in Basilica S. Bartholomæi, & loco, qui vocatur *Drougon*, què quidem locum ipsis donauit *Ferdinandus* Flâdriæ & Hannoniæ Comes, diplomate Parisijs anno 1225. Martio mense dato. Paulò

post *Ioanna* Ferdinandi coniux quosdam Romanam misit ad Honorium Papam, & *B. Franciscum* adhuc superstitem: quorum quidem consensu impetrato, ex *S. Bartholomæi* Basilica fratres in urbem traduxit, ibiq; monasterium ipsis ædificauit, & templum an. 1233. dedicandum curauit.

Fuerunt itaque in primis initijs duo Franciscanorum conuentus apud Valentianas. Næ usque ad annum Christi 1241. vel secundum alios, 1251. fratres equidem in dicto loco *Drougon* sedem ac domicilium retinuerunt.

Dauentriense Franciscanorum monasteriū fundauit Eleonora Eduardi Angliæ Regis filia, & Reinaldi I. Geldriæ Ducis vxor. Præfuit Reinaldus annis 17. & obiit 1343. vt *Aquilius* & *Tegnagelius* tradunt.

Eadem & Eleonora fundauit Franciscanorum monasterium *Hardereuici*, vt idem *Aquilius* refert.

De *Bruxellensi*, *Antuerpiensi*, *Louaniensi*, *Siluiducensi*, *Gandensi*, *Brugensi*, *Iprensi*, *Duacensi*, & alijs quàm plurimis Franciscanorum per Belgicam cœnobijs, eorumque originibus vide *Historiam Seraphicam* *Francisci Gonzagæ*.

CAPVT VIII.

De Capucinatorum origine.

Circa annum Christi 1525. Capucinatorum in-

institutum Fr. *Matthæus Baschius*, apud *Vmbros* natus, inchoauit, monasterio apud *Camerinum*, *Vmbriæ* urbem, ab illustri matrona *Catharina Cibo*, *Camerini* Duce donatus. Habuit is socios Fr. *Ludouicum Tenaliam* *Forosemproniensem*, eiusque fratrem germanum. Hi *Romam* profecti à *Clemente VII.* Pontif. Maxim. impetrarunt facultatem ferendi tunicam asperiolem & villosam, coloris cinericei, cum caputio in vertice acuminato, facultatem similiter suscipiendi fratres, & seculares ad eundem habitum atque ad triumvotorum professionem iuxta sancti *Francisci* institutum admittendi: vt constat ex diplomate anno 1526. Maij octauo die dato. Primus porro *Capucinorum* Præfectus generalis anno 1528. electus fuit idem *Matthæus Baschius*, post eum *Ludouicus Tenalia*, & sic alij ex ordine ad nostra vsque tempora.

Ita ferè *Petrus Rūdolfus Tossiniacensis* in historia sua *Seraphica Romæ* anno 1586. edita, & *Paulus Morisius* libro I. *Originum monasticarum*, cap. 53. & alij. Sunt qui aliter non nihil ista narrent: de quibus vide *Chronicon nostrum rerum toto orbe gestarum*, cum *Sigeberto Gemblacensi*, *Antuerpię* editum.

Maximo fanè fructu inter *Hæreticos* hodie versantur *PP. Capucini* in *Gallia*, *Germania*, vicinisque prouincijs,

vt & Discalceati Carmelitæ, alijsque Ordines reformati: quòd ad deuios istos homines reducendos sæpè plus valeant exempla quàm verba.

CAPVT IX.

*Ordo Clarissarum, seu monialium Ord.
B. Francisci.*

CLARA, nobilis virgo Assisij nata in Umbria, S. Franciscum ciuem suum imitata, facultatibus suis in pauperem erogatis, quem admodum ille fratrum, sic ipsa sacrarum fororum collegium instituit: cum quibus in Ecclesia Sancti Damiani vixit admirabili sanctitate. Quæ, Saracenis Assisium obsessentibus, & monasterium, cui illa præerat, inuadere conantibus, ægra se ad portam efferri voluit, vnaque vas, in quo sanctissimum Eucharistiæ sacramentum erat inclusum: ibique orauit in hunc modum: *Ne tradas Domine bestijs animas consistentes tibi, & custodi famulas tuas, quas pretioso sanguine redemisti.* In cuius oratione ea vox audita est: *Ego vos semper custodiam.* Saraceni autem partim se fugamandarunt: partim qui murum ascenderant, capti oculis, præcipites ceciderunt. Ipsa virgo paulò post ieiunijs, orationibus, vigiliisque confecta, cum duos & quadraginta annos summa cum laude monasterium gubernasset,

nasset, multaque edidisset miracula, pridie I-
 dus Augusti, sacra Eucharistia sumpta, ani- Anno
 mam Deo reddidit, Innocentio quarto sum- 1253.
 mo Pontifice, qui ægotantem virginem
 inuisit, ei que suppliciter petenti indulgenti-
 am peccatorum impertiuit. Quam postea A-
 lexander quartus inter sanctas virgines retu-
 lit, biennio post eius obitum, anno Pontifi-
 catus sui secundo. Quo tempore & ordinem
 Eremitarum Sancti Augustini confirma-
 uit.

De *Damianisticis & Urbanisticis* monialibus
 vide supra cap. 5.

CAPVT X.

*De sanctis ac beatis virginibus & vi-
 duis ordinis Sancti Fran-
 cisci.*

POST S. *Claram*, eminent S. *Elizabetha*,
 Andreæ Regis Hungariæ filia, & Ludouici
 Hassiæ Lantgrauij vidua.

S. *Michelina* vidua Pisauriensis.

B. *Coleta*, virgo, & aliæ, de quibus nos
 infra agemus, & alij passim agunt
 Franciscanarum rerum
 scriptores.

(. .)

P 5

De

De S. Michelina vidua, & patrona
Pisauriensi.

Iul. 19.

Michelina Pisauri haud obscuro loco nata cum mortuo viro, quodam die in Ecclesia Franciscanorum, cum Syriana muliere peregrina, tertij ordinis sancti Francisci (ut vocant) moniali, quam domi suae hospitio exceperat, oraret, & quod ob curam filij (quem vnicè diligebat) se totam diuino seruitio mancipare non posset, quereretur, vocem à Crucifixo egressam hanc audiuit, *Te hac quoque cura & amore leuabo.* Quae domum reuersa, filium mortuum inuenit. Eo sepulto, facultatibus contra propinquorum voluntatem pauperibus distributis, vitam planè caelestem aggreditur. Nam vilem tertij ordinis vestem induta, assiduè ieiunans, corpus ferro cilicioque, interiùs præcincta catenis ferreis, affligebat, humi cubabat; orationi verò sic vacabat, ut ex apertis & vulneratis genibus vermes scaturirent. Aegrotos per Xenodochia frequens visitans, quadam die cum leprosum osculata, sanum tantum ea in parte reddidisset, exosculari tamdiu illum perseuerauit, donec totus mundaretur. Mulierem quoque leprosam oratione curauit. Tandem pijs laboribus confecta, ad Christum migravit, 13. Kalend. Iulij, an. à partu Virginis 1356. in eadè Ecclesia sepulta. Ita

Ita Philippus Ferrarius in Catalogo SS. Italiae, qui addit ipsam Pisauri Officio Ecclesiastico coli, & festo die in populo, ut loquuntur.

CAPVT XI.

Congregatio Coletana monialium ordinis S. Clarae, per B. Coletam instituta circa an. 1425.

B. Coleta virgo Corbeiae in Picardia nata, ordinem S. Clarae cepit primum reformare in monasterio urbis Bisuntinae apud Burgundos, post in aliorum quoque locorum varijs monasterijs; vsa potissimum consilio *P. Francisci Balmae*, Confessarij sui, viri morum vitaeque integritate laudatissimi, cuius ossa in dicto Bisuntino coenobio quiescunt. Obijt autem B. Coleta Gandavi in Bethlehem sui instituti coenobio, anno 1447. vbi hodieque sacrum eius corpus integrum magna veneratione à monialibus adseruatur. Vitam eius fuisse scripsit *Stephanus Iuliacus*, Theologus Parisiensis, à Surio editam. Colitur autem Gandavi à suis Officio Ecclesiastico, iuxta Indultum Clementis VIII. Papae, petente Ser.^{ma} *Isabella Clara Eugenia*, Belgarum Principe anno 1604. concessum: quod ad alia eiusdem instituti coenobia Belgica Paulus V. an. 1610. extendit.

Cete-

Ceterum reformatę huius Congregationis monasteria sunt ista, *Bisuntinum* & *Poligniacense* in Burgundia, *Gandense* & *Brugense* in Flandria, *Arrebatense* & *Hesdinense* in Artesia, *Cameracense* in prouincia eiusdem nominis, *Ambianense* & *Peronense* in Picardia, *Rotomagensis* in Normannia, *Mussipontanum* in Lotharingia, *Nannetense* in Britannia minore, *Chäberienſe* in Sabaudia, *Diense* seu *Dinense*, *Dauronense* & *Surrenſe* in Delphinatu.

Vt nostro itaque æuo B. *Teresia* ordinem Carmelitarum, sic & suo B. *Coleta* ordinem Clarissarum, varia monasteria ipsamet uisitans, feliciter reformauit.

Clementis VIII. Papę diploma, an. 1604 datum, ad Abbatissam Gandensem monasterij sanctę Clare.

CLEMENS Papa VIII. Dilectę in Christo filię salutem ac Apostolicę benedictionę. Pius ac deuotis supplicationibꝰ uestro nomine humiliter nobis porrectis, inclinati, uestręq; spiritali consolationi & deuotioni, quam erga beatam *Coletam*, olim uestri ordinis monialem (cuius corpus in Ecclesia uestri monasterij requiescit) ac multis miraculis, quę Omnipotens Deus ad eiusdem B. *Coletę* intercessionem, ut pię creditur, operari dignatur, ficut

sicut ad Nos fide dignorum virorum relatione perlatum est, clarere dignoscitur, gere re comprobamini, benigne prospicere volentes; Ex voto venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, super sacris ritibus ac ceremonijs deputatorum, vobis, vt Officium in honorem eiusdem B. Coleta, de communi vnus Virginis, anniuersario die eius obitus, singulis annis recitare, & eodem die Missam in vestra Ecclesia, in illius honorem pariter de communi vnus Virginis celebrari facere liberè & licitè valeatis, Auctoritate Apostolica, tenore præsentium, licentiam concedimus, & indulgemus: vosque officium huiusmodi dicto die recitando, obligationi recitandi diuini officij satisfacturas esse declaramus: Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscumque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo piscatoris, die vicesima septima Nouembris, M. DC. IV. Pontificatus nostri anno tertio decimo. Et erat subsignatum, M. Vestrius Barbianus.

Pauli V. Pape diploma anno 1610.

datum.

PAULVS Papa V. ad perpetuam rei memoriam. Aliàs felicis recordationis Clemens Papa VIII. prædecessor noster, supplicationibus

bus

bus delectarum in Christo filiarum Abbatissæ & monialium monasterij sanctæ Claræ, ordinis eiusdem sanctæ Claræ, Gandauensis, inclinatus de consilio venerabilium fratrum nostrorum, tunc suorum S. R. E. Cardinalium, super sacris ritibus & ceremonijs tunc deputatorum, ipsis Abbatissæ & monialibus, ut Officiū in honorem Beatæ Coletæ de communi vnus Virginis, anniuersario die eius obitus, singulis annis recitare, & eodem die Missam in earum Ecclesia in illius honorem pariter de communi vnus Virginis celebrari facere, liberè & licitè valerent, auctoritate Apostolica licentiam concessit & indulgit, ipsasque Abbatissam & moniales officium huiusmodi dicto die recitando, obligationi recitandi diuini officij satisfacturas esse declarauit, & alias pro ut ipsius Clementis prædecessoris desuper in simili forma Breuis, sub data videlicet 27. Nouembris, an. 1604. Pontificatus sui anno decimotertio expeditis litteris, plenius continetur. Cùm autem, sicut nobis nuper expositū fuit, nomine delectarum etiam in Christo filiarum, vniuersorum monasteriorum monialium reformatarum, ordinis Sancti Francisci, in omnibus prouincijs Belgij existentium, ipsæ quoque pro spiritali earum consolatione ac deuotione, quam erga eandem *B. Coletam* gerunt, officium præfatum recitandi licentiam & facultatem sibi concedi plurimum cupiant, Nobis prop-

propterea eorundem monasteriorum moniales humiliter supplicari fecerunt, vt sibi in præmissis oportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur easdem moniales specialibus fauoribus & gratijs prosequi, earum que spirituali consolationi, quantum cum Domino possumus, benignè consulere volentes, ac monialium præfatarum singulas à quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existant, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutas fore censes, nec non præfatarum Clemētis prædecessoris litterarum tenore in præsentibus pro expresso habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, sacris ritibus & ceremonijs præpositorum, consilio, facultatem Officium in honore eiusdē *B. Coleta* de communi vnius Virginis, anniuersario die eius obitus singulis annis, & eodem die Missam in earum Ecclesia, in illius honorem pariter de communi vnius Virginis celebrari faciendi, prædicti monasterij Abbatissæ & monialibus à dicto Clemente prædecessore, vt præfertur, concessam, ad omnia monasteria monialium reformatarum, Ordinis S. Francisci, in omnibus prouincijs Belgij,
vbi

vbi sunt monasteria eiusdem ordinis Sanctæ
 Claræ existentia, auctoritate Apostolica, te-
 nore præsentium extendimus, nec non eo-
 rundem monasteriorum monialibus, vt in
 posterum Officium in honorem eiusdem B.
 Coletæ, de cõmuni vnus Virginis, anniuersario
 die eius obitus, singulis annis recitare, &
 eodem die Missam in earum Ecclesijs, in il-
 lius honorem, pariter de communi vnus
 Virginis recitare, liberè & licitè valeant,
 auctoritate Apostolica & tenore præsentium,
 licentiam & facultatem concedimus & im-
 partimur, nec non præfatorum monasterio-
 rum moniales Officium huiusmodi dicto die
 recitando, obligationi recitandi diuini offi-
 cij satisfacturas esse declaramus; non obsta-
 tibus constitutionibus & ordinationibus A-
 postolicis, cæterisque contrarijs quibuscum-
 que. Datum Romæ apud Sanctum Marcum,
 sub annulo piscatoris, die secunda Septem-
 bris, millesimo sexcentesimo decimo,
 Pontificatus nostri anno sexto.

Et infra erat signatum, S.

Cobellu-
 tius.

CAPVT

CAPVT XII.

*Ordo B. Mariæ de Annuntiatione,
qui Annuntiarum Virgi-
num vulgò dici-
tur.*

ORDO beatæ Mariæ semper Virginis pri-
mum institutus fuit in Gallia à beata
Ioanna, filia Ludouici XI. sorore Caroli
VIII. eademque coniuge Ludouici XII.
Regum Galliæ. Cui quidem Ludouico cum
diu ante regnum nupsisset, Duci adhuc Au-
relianensi, is Carolo absque liberis defuncto,
in regno successit, suafu aulicorum proce-
rum & suo ambitu, ne Britannia Aremoricæ
Ducatus abalienaretur, Annam eius prouin-
cia hæredem & Caroli viduam duxit vxo-
rem, Ioannâ dimissâ. Causa diuortij me-
tus præferebatur, & quòd non spontè eam
duxisset, sed compellente patre virginis Lu-
douico XI. Rege, quodq; illius ad eò corpus nun-
quam attigisset. Neque Ioanna se opposuit, sed
libens ad alterius æternique Regis cultum se
conuertit, etsi non deessent cum sacri, tum
profani ordinis proceres plurimi, qui Regis
factum liberè damnarent. Fuit inter alios Ioannes
Ioannes Standoncus patria Mechliniensis, Do-
ctor Theologus Parisiensis, qui qua erat con-
cus.

Q

stan-

stantia ac libertate, Regem acriter corripuit. Quapropter exilio mulctatus, in Belgium redijt, & Standonicum Louanij Collegium, alterumq; Mechliniæ in patria instituit. Fuit & *Thomas VVarnetus*, Standonci discipulus, idemque Ecclesiastes egregius, qui pariter in exilium pulsus Valentianis in Hannonia Gymnasium erudiendæ iuuentuti excitauit. Fuere & alij Lutetiæ Theologi, qui Ioannæ causam fortiter tuerentur.

Ipsa tamen, vt dixi, non se opposuit, & læta se Deo totam dicauit consecrauitque; ac mente quidem tranquilla, quod *Alexandrum VI.* Pontificem Maxim. indulgisse, atq; vt loquitur, dispensasse intellexisset. Ducatū porro Bituricensem dono à Rege acceperat, cuius se fructibus, Bituricēsi in vrbe agens, tolerauit, & alia pijs vsibus impendit. Instituit autē sacrum hunc ordinem in honorem cultumq; *Deip. Virginis*, quæ diplomate an. Christi M. D. L. 1501. dato *Alexander VI.* Pontifex Max. primū confirmauit, procurante R. P. *Gilberto Nicolo*, ordinis S. Francisci monacho, qui postea *Gabriel Maria* est nuncupatus, fauenteque in primis *Ioanne Baptista Ferrario*, Episcopo & Cardinale Mutinensi, eiusdem Pontificis, vt vocant, *Datario*.

Post *Alexandrum Iulius II.* anno M. D. VI. deinde *Leo X.* anno M. D. XVII. idem institutum adprobarunt, & priuilegijs stabiluerunt. Vniuersa porro virginum An-

nuntiatarum regula decem capitibus constat, quæ decem primarias Deiparæ Virtutes, in Euangelijs expressas, ob oculos ipsis proponunt imitandas: nimirum *castitatem, prudentiam, fidem, humilitatem, veritatem, deuotionem, obedientiam, paupertatem, patientiam, pietatem seu misericordiam, & compassionem siue dolorem*: vt vocibus apud pios notis vtamur. Itaque non ex Basilij, Augustini, Benedicti, Francisci aut alterius Sancti Patris præscripto, sed ex ipsis, vt dixi, verbis euangelicis huius ordinis regula est concinnata. Quod contra vulgi errorem semel monuisse suffecerit. Præsumunt tamen passim monialibus Annuntiatis Sodales Franciscani, quos nuncupant Obseruantes. Sic enim Beata *Ioanna* fundatrix voluit siue iussit, monitu, vt scribunt, diuino; & Pontifices exinde Romani id ratum esse voluerunt. Vtuntur autem Annuntiatae moniales veste talari leucohæa seu grisea, vt vulgus loquitur; in testimonium vitæ pœnitentis, quam profitentur. Chlamydem verò prorsus candidam, ex humeris in pedes definentem, & velum nigrum in capite gestant: ornantur insuper scapulari, vt vocant, rubro, in formam crucis ante pectus adaptato, memoriæ passionis Dominicæ affiduè in mentem reuocandæ. Quod ad victum attinet, carnibus quidem vescuntur, sed non

De ijs ex-
stat libel-
lus Fr.
Aria,
Soc. Iesu
Theologi.

nisi Dominicis diebus, itemque ferijs tertia & quinta, idque non nisi semel in die; nisi aliud fortasse valetudo postulet. Ceterum toto vitæ cursu sanctissimè transacto B. *Ioanna* ferè quadragenaria Biturigis in Domino obdormiuit pridie Nonas Februarij, anno salutis millesimo quingentesimo quinto, vt Christianus Massæus, qui illo æuo vixit, disertè in Chronicis testatur. Addit idem, ad huius sanctæ mulieris sepulchrum multa miracula cælitus facta memorari. A viris porrò fide dignis certò accepimus, hodieque ad eius tumulum, quamquam ab impijs Calviniani dogmatis sectatoribus violatum (vt in busta cineresque Diuorum passim per Galliam crudeliter sæuierunt) frequenter piorum hominum concursus fieri, cereos accendi, dona vota que offerri, & miracula non rarò patrarì. Meritò itaque virgines Annuntiatæ Bituricenses fundatricis suæ memoriam quotannis, ipso obitus die, his verbis renouant: *Obijt inelyta & meritis plena Ioanna de Francia, illustrissima quondam Regis filia, & soror alterius, videlicet Caroli octaui, que viro soluta castè viuens, mundo orbata, & diuinis ac sacris addita, totius ordinis sacrorum beneplacitorum Euangelicorum fundatrix & reatrix exstitit pientissima. Cuius sacrum pignus Biturigis honorificè sepelitur, miraculis clarens, porrò nunc in cælis laureata perpetuò cum beatis Deo fruitur, die 4. Februarij defuncta, anno Domini millesimo quingentesimo quarto.*

Notet hic Lector, obitum Beatæ Ioannæ ad annum Christi M. D. IV. referri, iuxta stilum seu calculum veterem Ecclesiæ Gallicanæ, annum à Paschate inchoantis. Alioqui iuxta stilum Romanum, annum à Kalendis Ianuarijs ordientem, constat eam M. D. V. obiisse, vt ex Massæo Chronographo commemorauimus. Plura de B. Ioannæ pijsimæ heroinæ vita rebusque gestis qui volet, Nicolai Gazæi, Annuntiatorum Bethuniæ Præfecti, libellum sermone Gallico conscriptum, typisq; apud Atrebates euulgatum consulat.

1504.

1505.

*De Cœnobij ordinis B. Maria, seu
Virginum Annuntiatorum
in Francia & Belgio.*

Primum vt dixi huius instituti monasterium B. Ioanna in vrbe Bituricensi anno Christi millesimo quingentesimo secundo, ære suo ædificare cœpit. Georgius Amboisius, Archiepiscopus Rotomagensis, idemque Cardinalis & Apostolicus per Galliam Legatus, eius loci Basilicam demum post obitum B. Ioannæ consecrauit.

I.

Bourges.

II. Secundum huius ordinis cœnobium vir nobilissimus Ludouicus Amboisius, Albiensium Dominus, in vrbe sua Albiensi, post obitum

2.

Albij.

Q 3

bitum

bitum Beatae Ioannae, circa annū, ut arbitror, millesimum quingentesimum octauum, exaëdificauit, virginibus octo Biturigis Albiam euocatis. Voluit nimirum vir pius auunculi sui recens defuncti Albiensium desiderio satisfacere, qui id ipsum, si vita superuisset, per se praestitisset.

3.
Bruges.

III. Florebant id temporis Brugae Flandrorum non mercatu solum, sed & Religione. Itaque tertium apud Brugas monasterium à Margarita Maximiliani I. Imperat. filia & Caroli V. Imp. amita anno millesimo quingentesimo decimo octauo est constitutum, Virginibus octo è Bituricensi cœnobio aduocatis: ut libro de politia ciuitatis Brugensis Iudocus Damhouderius fusè commemorat.

4.
Bethune.

IV. Bethuniense in Artesia monasterium, quod ut olim, sic & hodie nobilissimas habet virgines, Isabella Luceburgensis, Espinoy Princeps aëdificandum curauit, & Franciscus Melunus Teruanæ in Morinis Episcopus, anno millesimo quingentesimo decimo septimo dedicauit. Tumulus Isabellæ marmoreus ibidem uisitur.

5.
*Rhodes
en France.*

V. Cœnobium Ruthenæ in regno Galliae est institutum, in quo R. P. Gabriel Maria millesimo quingentesimo tricesimo obiit, & quiescit.

6.

VI. Sexto circiter lapide ab urbe Parisiensi.

VII.

VII. Burdigalæ in Gallia.

*Bourde-
aux.*

VIII. In Hispania.

Louain.

IX. Nonum cœnobium Louanij suo ære condidit, anno millesimo quingentesimo tricesimo, nobilissima matrona *Maria Hamalia*, Guilielmi Croij Marchionis Arschotani, & Ceruiensis in Hannonia toparchæ vidua; sex monialibus, quæ alijs regimen & exemplum essent, Brugis Flandrorum euocatis. Quibus mox nouellæ quattuordecim sese virgines iunxere, sicque primitus viginti sacro monasterij septo sunt inclusæ. Hodie numerus penè quadruplo est auctior. Ceterum pia eadem matrona Hamalia, cum marito suo ad muros vrbis Louaniensis insigne Cœlestinorum Sodalium monasterium arcemque vicinam Heuriensem curauit ædificandam.

X. Monasterium exstructum est apud Montem Pessulanum in Gallia.

*IO.
Mont-
pellier.*

XI. In Ducatu Bituricensi, & alia alibi plurima Huius porro instituti monialium binæ velut coloniæ anno salutis millesimo sexcentesimo octauo Louanio sunt deductæ, Antuerpiam vna Niuellas (quod est Brabantia opidum diœcesis Namurcensis) altera, R. P. Henrico Sedulio, Franciscanorum sodaliũ in Germania inferiore Ministro Prouinciali in primis procurante.

*II.
En Berry*

Antuerpiensis quidem monasterij fundandi ea potissimum causa fuit, quod

Anuers.

virgines plurimæ Antuerpienses Louanium cum amplissima dote se conferrent, huic instituto amplectendo; adeo vt locus non sufficeret. Quas quidem in vrbe patria, ac monasterio velut domestico retinere fatius visum fuit Reuer.^{mo} Domino patruo nostro *Ioanni Miræo*, tunc Antuerpiensium Episcopo, eiusque vrbis Senatui. Primum porrò templi lapidem fundamentalem, anno millesimo sexcentesimo decimoquinto, Serenissimi Belgarum Principes *Albertus & Isabella Clara Eugenia* posuerunt.

Niuelle.

Niuellense monasterium debet plurimum illustri Nobilium virginum Canoniarum collegio, quod in ea vrbe fundauit *B. Itta*, Pipini I. cognomento Landensis vxor, primâ Abbatissâ constitutâ *S. Gertrudæ* filiâ.

*Rurmo-
de.
Mae-
stricht
Douay.
Brussel-
les.*

Subsequentibus annis fundata sunt & alia huius ordinis cœnobîa apud Belgas, vt *Rurmo-
munden*se in Geldriæ Ducatus metropoli, *Trar-
iectense* ad Mosam fluuium, *Duacense* in Flandriæ Comitatu, & *Bruxellense* in Brabantia.

Bruxellensis cœnobij inchoandi primarius auctor fuit R. P. *Andreas Sotus*, ordinis *D. Francisci* de obseruantia eximium lumen, & *Ser. mæ Isabellæ Hispaniarum Infanti* à sacris Confessionibus, cuius in primis aliorumque PP. Franciscanorum hortatu plurimæ virgines nobiles eo se loci, velut ad salutis portum receperunt.

Ser.

Sér.^{mi} Principes nostri, quos suprà nomi-
 nauī, pro singulari suo erga religiosos cœtus
 affectu insignem fontem in monasterium
 istud, quanquam alto loco situm, ex vicino
 suo ferarum viuariò, anno millesimo sex-
 centesimo decimo octauo deriuarunt.

CAPVT XIII.

Ordo Eremitarum S. Augustini.

Institutus est hic ordo à S. Augustino, in
 eremo, non procul à Tagasta, vrbe Afri-
 cæ, anno Christi 388. aut sequenti, & confir-
 matus ab Innocentio I. Papa circa annum
 402. Deinde à Leone I. Item ab Innocentio
 III. & IV. Alexandro item I V. & alijs Pon-
 tificibus. Ex ijs tres posteriores non solum
 hunc Ordinem approbarunt, sed diuersas et-
 iam Congregationes regulæ Augustinianæ
 (vt S. Guilielmi. B. Ioannis Boni, Pœniten-
 tiæ Iesu Christi seu Saccitarum, item de Bri-
 tannis & alias) sub vno capite seu Præfecto Ge-
 nerali vnierunt. Vnde & festum *Reunionis* o-
 lim quotannis 5. die Iunij celebrari solet. De
 ijs fusè S. Antoninus p. 3. t. 4. Onuphrius an.
 1255. Genebrardus in Alexandro III. & Cor-
 nelius Lancilottus in vita S. Augustini, lib. 2.
 cap. 12. & consequentibus.

Est autem hic Ordo per totam terrarum
 orbem diffusus, varias in prouincias parti-
 tus,

tus, quas idem Lancilottus enumerat, vnà cū
ferie conuētuum seu monasteriorū cuiusque
prouinciæ.

*Schola
Augu-
stiniano-
rū in Bel-
gio.*

De hoc Ordine peculiarem librum edidit
Romæ Iosephus Pamphilus, Episcopus Signi-
nus: vt & de scriptoribus eiusdē instituti cō-
mentarium Hieronym. Gratianus Antuerpię
publicauit. Ceterum laudandi sunt in primis
Patres Eremitæ Belgæ, qui exemplo Patrum
Soc. Iesu in celebrioribus Belgicæ vrbibus
iuuentutem optimis & moribus & litteris
Latinis imbuunt. Habent autem scholas cele-
berrimas *Bruxellis, Antuerpię, Louanij, Thenis,
Distemij, Herentalis, Mechliniæ, Gandau, Brugis,
Insulis, Bouinij, Huy, Hasleti, & alibi.* Scholas a-
perire cœperunt solemniter *Bruxellis* anno
circiter 1602. fauente in primis Magistratu ac
populo illius vrbis: quem in vsum illustre
Gymnasium, in quinque classes Litterarias di-
stributum, ad Sennam fluiuium anno 1614. à
fundamentis excitarunt, procurate P. *Nicolao
Crusenio*, tūc illius loci Priore. Quod quidem
adeo placuit Ser. mis Belgarum Principibus
Alberto & Isabella, vt in dicti Gymnasij *Brux-
zelliensis* ædificationem non modò ingentem
pecuniæ summam liberaliter contulerint, sed
in eiusdem quoque frontispicio insignia sua
gentilicia præfigenda mandarint.

Bruxellensium exemplo moti, Reueren-
dissimus Dominus patruus meus *Ioannes Mi-
ratis*, Antwerp. tunc Episcopus, Senatus iterum

ac populus illius urbis, Patres Augustinianos Antuerpiam anno 1607. euocarunt, euocatos humanissimè exceperunt ac fouerunt. Ad eò quidem, vt gratuita Senatus ad Mercatorum (quos inter palmā meruit D. Henricus Cousius urbis senator) liberalitate elegantissimū à fundamentis templum paucos intra annos surrexerit: quod omnibus numeris absolutū, anno 1618. postridie Kal. Septembris à *Ioāne Maldero*, Antuerpiēsi Præsule, in honorē Dei, B. Virginis Mariæ, omniumque Sanctorum est consecratum.

Et verò, quantum existimationis, ornamenti, ac fauoris Ordini huic Augustiniano apud Belgas, post institutas scholas, accesserit, haud facilè dixerò.

Vtinam verò, quod apud Belgas in erudiēda iuuentute, idem quoque apud Germanos, Francos, Hispanos, Italos, aliasque nationes præstent Eremitæ Augustiniani! nihil alienū à S. Augustini instituto facturi (vt egregiè docet Corn. Lancilottus in eiusdem Vita, lib. 3. cap. 47.) quin imò optimè de vniuersa Republica Christiana meritori. De Benedictinorum, Dominicanorum, Fratrum Hieronymianorum seu vitæ communis, aliorumque Religiosorum scholis, olim publico Ecclesiæ bono celeberrimis, dicam alibi. Dominicani certè scholas litterarias hodieque habent Liræ in Brabantia, Braniæ Comitis in Hannoveria, & Ipris in Flandria.

CAPVT XIV.

Congregationes varia Patrum Eremitarum S. Augustini.

VT Canonorum Regularium, sub Diti Augustini signis militantium, variæ sunt familiæ, supra à nobis commemoratæ, sic & Eremitarum variæ sunt Congregationes in Italia præsertim florentes, sed quæ vnum eundemque Priorem seu Præfectum Generalem, Romæ ordinariè residentem, cum alijs agnoscunt.

Congregatio Lombardiæ.

INter alias eminet reformata Congregatio Lombardiæ, anno 1444. per *Gregorium Roquiunum Papiensem*, & *Gregorium Cremonensem* in vrbe Cremensi instituta.

Huic Congregationi subsunt 60. amplius conuentus seu monasteria, quæ enumerat Corn. Lancilottus sub finem Vitæ S. Augustini, typis Plantinianis editæ. Eminent inter alia huius Congregationis monasteria Casalense, in Ducatu Montis-ferrati, quod insignne gymnasium habet adiuctum, à Cl.^{mo} viro Andrea Treuisio institutum.

Quod exemplum, vt boni omnes sperant, alia in primis eiuſdem Congregationis conu-
nobis

nobia (in ijs præfertim opidis, quibus defunt
scholæ Patrum Societatis Iesu) imitabun-
tur.

Congregatio Illecitana S. Salvatoris.

Fuit ea anno 1050. instituta apud Senas Ita-
liæ urbem, & complectitur conuentus se-
ptem, ab eodem Lancilotto enumeratos.

Congregatio Carbonaria.

Ista originem sumpsit anno 1399. in regno
Neapolitano, per *Simonem Cremonensem*, &
habet sub se monasteria XIII. ibidem recen-
ta.

*Congregatio Perusina, aliàs S. Maria
de populo.*

Instituta fuit anno 1424. in Umbria, & cõ-
uentus septem complectitur, quos ibidem
curiosus lector reperiet.

*Congregatio Genuensis, seu S. Maria
de Consolatione.*

Complectitur illa conuentus duos & vi-
ginti, ab eodem Lancilotto commemora-
tos. Fuit inchoata anno 1484. per quendam
nomine *Baptistam*, natione Genuensem:
vnde

vnde & *Baptistarum* Congregatio à quibusdā dicitur.

Congregatio montis Ortoni.

COEpit illa in monte Ortono apud Patavium anno 1460. præeunte *Simone Cambrinensi*, qui pacis inter Venetos & Ducem Mediolanensem anno 1458. auctor ac conciliator fuit, & monasterium B. Pacis, inde sic dictum, Venetijs excitavit. Sunt huius Congregationis conuentus sex, loco citato pariter recensiti.

Congregatio Apulia seu Dulceti.

HAnc primus excitavit anno 1492. in Apulia *Felix* natione Apulus: suntque sub ea conuentus XI.

Congregatio Calabria seu Zampansis.

DEbet ea initium suum *Zampana*, natione Calabro, quod id posuit anno 1502. in Calabria. Complectitur monasteria amplius triginta, quæ recitat Lanciottus citato loco.

Congregatio Dalmatia.

Congregatio S. Augustini de Dalmatia, à qui-

quibusdam anno 1502. ab alijs 1511. scribitur instituta fuisse in Dalmatia seu Sclauonia.

Congregatio S. Mariæ de Colorito in Calabria citeriore.

Complectitur ea non nisi quattuor aut quinque conuentus, ab eodem Lancilotto enumeratos: quos inter eminet Romanus cccc. martyrum.

De his alijsque Congregationibus vide plura apud Iosephum Pamphilum, Corn. Lancilottum, ceterosque rerum Augustinianarum scriptores. Conuentus verò oēs singularum Congregationum enumerat Lancilottus.

Congregatio Communitatis in Gallia.

IN regno Franciæ triginta plus minus sunt Eremitarum Augustinianorum monasteria optimè reformata, veterisq; disciplinæ obseruantissima: inter quæ eminet *Bituricense*, & *Parisiense*. Itaq; vtinam isti Patres in primis scholas erudiendæ iuuentuti aperiant, magno haud dubiè Ecclesiæ Gallicanæ commodo id facturi.

Congregatio S. Antonij in Monte Vulturino, quæ est Eremitarum apud Belgas.

IN Flandriæ & Artesiæ Comitatu multi solent Eremitæ seorsim singuli aut bini in siluis alijsque locis à populi concursu se iunctis viuere. Hos in vnam velut Societatem ac Congregationem collegit P. *Antonius Thouanus*, patriâ Lotharingus: quam sub regula sancti Augustini Paulus V. Papa approbavit, & visitationi Patrum Eremitarum Augustinianorum, prouinciæ Belgicæ, anno 1615. Guido Bentiuolus, Apostolicus tunc apud Belgas Nuntius, submisit.

*Congregatio Saxonie, Eremitarum
S. Augustini, quæ
desiit.*

Hanc anno 1497. Andreas Proles in Saxonia & Turingia instituerat, & Alexander VI. confirmauerat, & sedi Apostolicæ immediatè subiectam esse voluerat: sic vt visitationi Prioris Generalis & Prouincialium ord. Eremitarum S. Augustini non subesset. Sed infausta admodum, prò dolor, hæc fuit exemptio, & maledicta Saxonie Congregatio, quæ monstrum illud ac pestem Germaniæ, Martinum inquam Lutherum, hæresiarcharum nostri æui principem, orbi protulit. Quapropter dicta Congregatio iure merito summo mox extincta est, eiusdemque instituti monasteria alios in vsus sunt conuersa: vt in-

ter

ter cæterâ Antuerpiense, quod in Parochiale S. Andreæ Basilicam est commutatum. Vide Ios. Pamphilum in Chronico Augustiniano, & Carolum Scribanium in Originibus Antuerpianis, cap. II.

Ceterum de Scriptoribus ord. Eremitarum S. Augustini exstat P. *Thome Gratiani Anastasis Augustiniana*, Coloniae anno 1613. edita.

CAPVT XVII.

De S. Ioanne Bono Mantuano Confessore, & alijs Sanctis ord. Eremitarum S. Augustini.

Ioannes Bonus, Mantuæ Ioanne patre natus, cum patre defuncto opes amplas in voluptatibus, lubricorum iuuenum consuetudine vsus, consumeret, matre pro eo ad Deum preces assidue fundente, in grauem morbum incidit, ex quo ad meliorem frugem redactus, spondit, si euaderet, se ad vota Religionis transiturum. Recuperata itaque valetudine, & mortua matre, omnes facultates in pauperes erogauit, & in specu apud Cæsenam aliquamdiu se mirum in modum afflixit, veste Eremitarum S. Augustini indutus. Cum carnis incendijs æstuarer, vt eam tentationem dolore superaret, calamos præacutos arundineos sub manuum vnguibus infixit: ex quo

R dolore

1249.

dolore triduo penè exanimis iacuit; sed diuina uisitatione recreatus, statim conualuit, carnisque de cetero tentationem non sensit. Cum admirabili abſtinentia vitam duceret, plura per Flaminiam & Umbriam monaſteria ſanctitatis inſtaurauit. Quibus in locis annos quinquaginta commoratus, in patriam uenit, ubi in monaſterio, ſibi à ciuibus exſtructo, dierum & bonorum operum plenus, & miraculis coruſcus migravit in cœlum, X. Kalend. Nouembris, an. ſalutis milleſimo ducentefimo quadreſimo nono: cuius corpus non multò poſt in urbem translatum, in cœnobio S. Agnetis honorificè conditum miraculis fulſit. Ita Ph. Ferrarius in Catalogo SS. Italiæ, & Conſtantius Laudenſis, eiufdem ordinis, qui vitam illius libriſtribus anno 1590. publicauit.

De B. Thoma Villanouano, Archiepiscopo Valentino.

1555.

B. Thomas de Villa noua, cognomento Eleemoſynarius, ord. Eremitarum S. Auguſtini, fuit Archiepiſcopus Valentinus, & obiit anno Chriſti milleſimo quingentefimo quinquageſimo quinto, ætatis 67. in die Natiuitatis B. Mariæ Virginis. Multis miraculis clarum beatificauit ſeu Beatos inter retulit Paulus V. Papa 7. Octobris, 1618. De eodè hæc Oratio exſtat compoſita: *Deus qui Patrem*

pauperum Thomam Praesulibus in exemplum posuisti, presta quaesumus, ut qui indigentibus opem tulit in terris, suis nos precibus iuuet in caelis, per Christum Dominum nostrum.

De S. Clara Virgine apud Montem Falcum.

Clara virgo in monte Falco (opidum est Umbriae non obscurum Fulginio proximum) anno à partu Virginis 1266. Clemente IV. Pontifice nata pijs patribus sub Ioannem sororis (quæ reclusorio extracto aliquot virginibus præerat) disciplina vitam prorsus admirandam egit. Tanta fuit verecundia, ut nulla se parte corporis nudam videri pateretur. Cum dormiens pedem extulisset, à sorore reprehensa, id quasi piaculum lacrymis expiavit. Dicere verò solebat, *Ne Medico quidem ullam corporis partem detegendam esse, quòd visus plurium fons malorum sit, oculusque hostis animæ acerrimus.* Silentij obseruatissima fuit. Abstinentiam item sic coluit, ut cum ouum ob debilitatem, hortatu sororum, gustasset, facti poenitens ad lacrymas confugeret. Cum Ioanna soror carnis modicum ad ægrotæ instaurandas vires detulisset, illam abeunte sorore abiicit. Altero reclusorio extra opidum à se constructo, à Ioanna, quæ etiam illi

illi præerat, obtinuit, ut cum alijs virginibus ad quæstum exiret; sed licentia reuocata est, quòd illa sub dio imbres & ventos potius pati vellet, quàm ad domum alicuius diuertere. Virgis & flagellis se adeò cædebat, ut sanguis copiosus è vulneribus flueret. Mortua sorore cœnobij administrationem inuita suscepit, nec tamen quidquam de austeritate remisit, cum cilicinis interiùs vestibus induta, se funiculis & vrticis flagellaret; diesque integros cibo & potu abstineret. Orationibus intenta omnia humana despiciebat, miseros appellare solita, qui ea quærent, & magis miseros, qui bona appellarent. Pacè inter vrbes finitimas dissidentes per litteras conciliabat: erat enim litteris diuinitus erudita; spiritu prophetiæ non caruit. *Iacobo* enim *Columnæ* Cardinali dignitatis restitutionem prædixit. *Margarita* mulieris Gallicæ Romanam peregrinantis aduentum, & nomen diuinavit. Nouitiam, quæ occultum peccatum in sacramentali confessione tacuerat, reprehendit. Cum aliquando cum alijs communicare non potuisset, à Christo Domino meruit corpus suum accipere. Christum peregrini specie suscepit, à quo (cum de illius passione non sine copiosissimis lacrymis ad fores sermonem haberet) passionis mysteri cordi illius impressa fuisse non dubitatur. Denique assiduis vigilijs, ieiunijs, & alijs carnis macerationibus confecta in morbum incidit.

cidit: ex quo anno ætatis trigesimo tertio breui migravit ad sponsum.

Cuius cor ingens, multis inspectantibus diuisum, mysteria Dominicæ Passionis continere repertum est. Illud etiam mirum, tres cordis globulos seu pillulas tantum ponderis habere, quantum habent singulæ. Adhuc uiuens, monialem defunctam suscitauit. Ita Ferrarius in Catalogo SS. Italiæ ex eius vita Bononiæ anno 1601. edita.

CAPVT XVIII.

Ordinis Carmelitarum origo ac progressus.

ORdinem Carmelitarum in monte Carmelo *Elias & Eliseus* Prophetæ primùm inchoarunt; *Albertus* Patriarcha Ierosolymitanus, cùm Europæi Terram sanctam occupassent, vitæ regulam temperauit; Beata demum *Teresia*, Virgo Hispana, ad primæuum rigorem ac disciplinam nostra ætate reuocauit.

Carmelitas porrò primus ex Syria in Europam transfuxit *S. Ludouicus IX.* Rex Galliæ, qui eisdem Lutetiæ monasterium excitauit.

Vt res tota fiat clarior, habe quæ eleganter & breuiter de huius ordinis initijs ac progressibus tradit *Ioannes à Iesu Maria*, Calaguri-

guritanus, in Vita B. Terefiæ.

Anno, inquit, ante Christi ortum circiter nongentesimo tricesimo *Elias* Propheta clarissimus in Carmelo Syriæ monte, quem cultu suo fecit insignem, prima instituti monastici fundamenta iecit: quæ grauíssimorum Patrum consensus est. Postquam enim, Dei iussu, primogenitum suum *Eliseum*. ex agricultura euocatum sibi sociauit, plurimos alios diuinum & à fluxis mundi curis exemptum vitæ genus affertantes (quos Filios Prophetarum appellatos Scriptura sacra demonstrat) collegio illi sacro adscripsit. Nec Palæstinæ Syriæve tantum finibus sacra hæc institutio circūscripta est: in Aegyptū enim, temporis excursu, lectissimæ gētis coloniæ, quos *Essenos* nuncupabant, deductæ sunt, vt Eliæ imitatione Alexandria quoque claresceret. Quidquid enim Orientis Austriq̃e præsci Patres, quorum stemmate monachorum familiæ g'oriantur, tradidere; quidquid etiam ab Oriente in Occidentem exstat inuictum, non minima ex parte institutionis Eliæ quadam expolitio, & ad nationes diuersas coaptatio est: siue contemplationis studium, siue solitudinem, siue austeritatem vitæ, siue paupertatem velimus expendere. Omnia quippe capita hæc in cœnobijs laudatissima sic in illo Propheta resplenduerunt, vt Ioanni Baptistæ Christus laudi verterit, imaginem Eliæ ipsum ad viuum expressisse: qua-

S. Hiero.
ad Pauli-
num 10.
Cassian.
lib. 1. c. 2.
& alij.

Genebr.
l. 4. chro-
nolog. an.
5268.
Baro ad
Martyr.
Rom. 20.
Iulij.

Trithemius de
laudibus
Carmeli.
lit. c. 3.

quasi animi erectio, eremus, asperitas, casti-
monia, inopia, cæteræque instituti monastici
notæ, quibus Ioannes claruit, totidem Eliæ
dotibus harmonicè consentirent.

Ioannes

à Iesu

Maria

Calagu-

ritanus

in vita B.

Teresia

l. 1. c. 2.

Filij porro Prophetarum, quos dixi, at-
que Esseni Palestinam incolentes (quemad-
modum & Esseni postea in Aegyptum tra-
ducti) miris exemplis cæptam institutionem
vsque ad Virginis partum produxerunt. Cùm
itaque diuinis rebus homines addicti in Car-
melo, quod in Oriente tres illi Magi, Balaam
posteri, modis licèt diuersis, molirentur, vt
scilicet Deo intentissimè vacarent, mox vt
Christi splendor illuxit, bene comparati E-
uangelicæ veritatis studium arripuerunt, &
vnà cum Apostolis in opus prædicationis in-
cubuerunt. Cui fidem adstruit sacellū, quod
in beatissimæ Virginis honorem ab ipsis ex-
citatum auctores nonnulli prodiderunt.

Arma-

chanus

in ser. de

Concept.

Io. Iero-

sol. c. 31.

ep. 38.

Polyd.

lib. 7. c. 3.

Nec sanè decuit Prophetæ tanti posteritatem
ignauia torpescere, cùm densas orbis terra-
rum tenebras lux noua discuteret. Strenuam
ergo primæ Christi sementi, & Virginis
ergo primæ Christi sementi, & Virginis
laudi cùm Eliæ posteri operam nauarent,
illustre cognomentum adepti sunt, vt Virgi-
nis Fra res appellarentur. Quem sanè hono-
rificum titulum clementissima Regina &
visis & miraculis propugnauit, multisque a-
lijs prærogatiuis gentem auxit: quas inter su-
perhumeralis seu scapulare, temporis processu,
B. Simoni Stocquio Anglo donatum mi-

Io. Hie-

rosol. de

institut.

monach.

6. 36.

Anno
400. rificè elucet. Noua igitur Christi agmina, religionis orthodoxæ zelo validiùs instructa, Virginis auxilio rem feliciter gesserunt: & Carmelus, cœlestibus iam viris quàm plantis fœcundior, cœpit animos excelsos procreare: atque in hunc modum ad annum à Christo nato quadringentesimum perduravit.

Circa an.
400. Creuerat mirum in modum sacra Virginis familia, quam scriptis iam legibus temperari opus erat: quamobrem Ioannes XLIV. Ierosolymitanus Patriarcha (vt quidam volunt) siue alius regulas quasdam à Scripturæ sacræ consilijs, & veterum Patrum documentis contextas ei præscripsit. Series verò longa annorum sub ijs regulis excurrit, & ad annum vsque sexcentesimo numerosa proles feliciter excreuit: at postea persecutionibus grauissimis Ecclesiæ hostium exagitata, in patrio monte, quò se velut in asylum receperat, ad octingentesimum vsque annum perseueravit. Post eum verò annum Pontifices Romani (à Leone illo, qui Pontificatum MDCCCXLVIII. gessit vsque ad Gregorium VII.) statum rerum aduersarum commiserati gentem afflictam priuilegijs augere perrexerunt.

Anno
1120. Verùm interlapsis annis aliquot, *Americus* Lemouicensis, Antiochenus Patriarcha, & Apostolicæ Sedis in Oriente Legatus, institutum Eliæ penè collapsum conspicatus, deie-

deiectos animos attollere studuit, & Carmeli incolas atque eremitas ad communem vitæ rationem, Latinorum monachorum moribus consentaneam, adduxit. Post annos autem aliquot Beatus *Albertus* Ierosolymorum Patriarcha breuem quandam regulam compendio & persecutione laudatam ipsis dictavit. Ceterum posteritas à calore primo, vt fieri solet, paulatim deseruit, & excursu temporis ab Innocentio IV. ^{Anno 1248.} Pont. Max. mitigationem impetrauit. Nec tamen (quæ hominum imbecillitas est) postea conquieuit, sed post exactos annos paulò minùs ducentos ab Eugenio IV. regulam ^{1431.} rursus leniri curauit, quæ vsque ad nouissimam reformationem à *B. Teresa* cœptam prolata est. Anno igitur millesimo quin- ^{1562.} gentesimo sexagesimo secundo sanctissima virgo *Teresa* regulam Alberti ab Innocentio modicè temperatam, & sub ipso temperamento pro primitiua habitam, tam cupidè amplexata est, vt primæuam illam obseruationem, quæ Innocentij mitigationem antecessit, si non superarit, certè æquarit; & ad sui æmulationem duos primùm Patres & sanctitate & doctrinâ conspicuos, atque alios deinde innumerabiles, deposita Eugeni mitigatione, pertraxerit. Ceterum reformata hæc Congregatio plurimos vtriusque sexus homines, vitæ morumque sanctitate illustres, orbi dedit. Ducem suam *B. Teresiam*

æmulata est in primis B. *Catharina de Cardona*,
 è stirpe Cardonensium in Hispania Ducum
 prognata, quæ multis miraculis sacrisque
 visionibus clara, anno 1577. viuere de-
 sijt. Beata item *Catharina à Christo*, cuius
 anno 1598. defunctæ, & Pompelone in reg-
 no Nauarræ sepultæ vitam scripsit Leonora
 à Misericordia, illius fodalit: insuper *Bea-
 trix ab Incarnatione*, monialis Vallisoleta-
 na; *Catharina à Iesu*, monasticen in opido
 Veas prouinciæ Bœticæ professa, & alia
 plurimæ suo loco à nobis celebrandæ. Viros
 inter agmen ducat B. *Ioannes à Cruce*, pa-
 tria Methimnensis, qui dæmonibus, vt alter
 æui nostri *Basilius*, formidolosus semper ex-
 stitit. Hunc sequantur P. *Augustinus à Re-
 gibus*, Astigientis, Hispanus; P. *Franciscus*
 cognomento *Indignus*, qui in Congensi Aethi-
 opum regno quàm plurimos Christi castros
 adscripsit; F. *Franciscus à puero Iesu*, cogno-
 memento *Rusticus*, laicus quidem, vt loquun-
 tur, sed ob miram sanctitatis opinionem à Cle-
 mente VIII. Pont. Max. & à Philippo II.
 Rege Catholico, eiusque filio Philippo III.
 in veneratione habitus; F. *Benedictus à Ie-
 su & B. Virgine*, Catalaunus, Pastranz
 conditus; P. *Petrus à Matre Dei*, Darocen-
 sis, Hispanus, primus Italicæ Congregatio-
 nis Præpositus Generalis: qui Clementi
 VIII. Leoni XI. & Paulo V. summis ex
 ordine Pontificibus à sacris fuit concionibus

*Obijt an.
 1608.
 Roma.*

bus, quoque vix aliquis Romæ sanctior eo tempore reperiri posse credebatur, vt Baronius Annalium tomo XII. in rebus gestis anni 1187. prædicat. Item P. Franciscus à SS. Sacramento, Hispanus, Neapoli in Italia an. 1609. defunctus; P. Iacobus Mediolanensis, Italus; F. Andreas Burgenfis, laicus; P. Antonius à Cruce, Darocensis; F. Didacus à Iesu, cognomento Silentarius, Segobiensis; & F. Bartholomæus laicus, qui in Nauarræ opido Tudela an. 1606. diem clausit extremum. Omitto P. Antonium à Iesu, qui primus nouæ huic reformationi præfuit; P. Nicolaum à Iesu Maria Genuensem, totius ordinis Generalé; P. Gregorium Nazianzenum, P. Marianum à S. Benedicto, Italum; P. Ioanné Baptistam; P. Dominicum à Præsentatione; P. Ioannem à Iesu Maria, Pastranensem, omnes instituti eiusdè Prouinciales; P. Ioannem à Simone, Cantabrum; P. Emanuelem à Matre Dei, Biacensé; F. Didacum à Iesu, coquum Vallisoletanum, aliosque innumerabiles, alibi pleniùs à nobis laudandos.

CAPVT XIX.

De duplici Congregatione Carmelitarum Discalceatorum.

PRÆTER veterum Carmelitarum, quos Mitigatos vocant, Congregationem tota Euro-

Europa diffusam, sunt insuper duæ Carmelitarum Reformatorum, quos *Discalceatos* nuncupant, Congregationes, nimirum *Hispanica & Italica*, quarum singulæ suam habent Præpositum Generalem.

Hispanica Congregatio. Hispanica à Sixto V. Papa in aliquot provinciis est distributa, & à Clemente VIII. proprium obtinuit Generalem, qui in Hispania sedem habet. Sunt huius instituti provinciæ in Hispania nunc quinque aut sex, & monasteria circiter centum. Ad eandem Congregationem pertinent Mexicanum, & alia Indiæ Occidentalis monasteria. Præcipuus reſtitutæ obseruantiaæ propagator fuit B. *Ioannes Crucius*, hortante B. *Teresia* virgine, obiitque anno 1591.

Congregatio S. Elia. Italica seu *S. Elia* Congregatio completitur non solum Italiæ, sed etiam Gallia, Germaniæ, Poloniæ, Belgij, Lotharingiæ, Indiæ Orientalis, Persiæ, aliarumque provinciarum monasteria.

Quod ad Belgij monasteria attinet, sunt ea non pauca, puta, *Bruxellense*, *Louaniense*, *Antuerpiense*, *Duacense*, & *Insulense*, præter *Leodiense* & *Coloniense*, sub ditione Imperij Germanici. In iisdem opidis, itemque alijs sunt & Virginum Carmelitanarum *Discalceatarum* cœnobîa sanè illustria: inter quæ eminent *Bruxellense*, regio sumptu excitatum ac dotatum à Ser. mis Belgarum Principibus *Alberto & Isabella Clara Eugenia*.

De his plura si voles, libellum nostrum de origine Carmelitarum Antuerpiæ editum consule.

In Polonia habent PP. Carmelitæ Discalceati cœnobia tria, *Cracouiense*, *Lublinense* & *Leopoliense*, præter virginum monasteria non pauca: ad quæ fundanda primæ moniales ex Bruxellensi conuentu sunt missæ.

De Scriptoribus ord. Carmelitarum, post Trithemium & Petrum Lucium, plenus existat commentarius, studio R. P. *Thomæ à Iesu Bratiensis*, Præfecti Prouincialis Discalceatorum in Belgio.

CAPVT XX.

De B. Teresia ordinis Carmelitarum reformatrice, & alijs Sanctis ord. Carmelitarum.

B. Teresia Abulæ in Hispania, singulari Anno quadam Dei prouidentia, illis temporibus nata est, quibus Lutherus excucullatus 1515. apostata virus in Ecclesiam cœpit effundere. Etate iam grandior monasticen amplexa, ac demum austerioris vitæ cupida, supra muliebrem naturam, supra vires ac conditionem sui sexus se extulit. Plurimis namque monasterijs per Hispaniam excitatis, primæuam sui ordinis disciplinam adeo faustè instau-

stauravit, ut non modò virgines innumera-
rabiles, sed viros quoque doctrina & sancti-
tate eximios ad imitationem pellexerit, at-
que ad cœnobia arctioris instituti condenda
permoucrit. Fuit autem progressus Deo ad-
iuuante tantus, ut Congregatio à Sixto V.
in prouincias quinque per Hispaniam di-
stributa, & pòst à Clemente VIII. pro-
prium nacta fuerit Præfectum Genera-
lem. Quæ quidem cùm Hispaniam impleuis-
set, & ad Occidentales Indos palmites porre-
xisset, in Italiam demum pedem intulit, atque
in ipsa vrbe Roma collegium seu Seminarium
instituit. ex quo sodales feruentiores, doctri-
na, linguarum peritia, & alijs eiusmodi do-
tibus insignes, pro Christo legatione functu-
ri, ad exteras quasque nationes emitterentur.
Itaque sacræ signa militiæ inde in Sarmatiam
ad Septemtrionem, in Indiam Persiamque ad
Orientem, & nuper in Galliam Celticam &
Belgicam, atque in ipsam Germaniam sunt
prolata. Obijt autem B. Teresia an. 1582. à
Paulo V. Papa inter Beatas virgines relata.

Ad eius tumulum Albæ in regno Ca-
stellæ hæc legitur inscriptio: *Rigidis Car-
meli Patrum restitutis regulis, plurimis viro-
rum feminarumque erectis claustris, mul-
tis veram virtutem docentibus libris editis,
futuri præscia, signis clara, cœleste sidus ad sile-
ra aduolauit B. Virgo Teresia IV. Non. Octob.
CIC. D. XXCII. Manet sub marmore non ex-*
viii,

nis, sed madidum corpus incorruptum, proprio suavissimum odore, ostentum glorie.

De alijs Sanctis Ordinis Carmelitarum.

EXstant Officia propria Sanctorum ord. Carmelitarum, pro sodalibus Discalceatis an. 1617. Antuerpiæ typis Plantinianis edita, & à Sacra Rituum Congregatione Romæ approbata: ex quibus libet ferie mensium Sanctos huius ordinis velut in tabella proponere.

S. Dionysius Papa & confessor. 19. Ian.

S. Anastasius martyr. 22. Ian.

S. Cyrillus Episcopus Alexandrinus in AEGYPTO, & confessor, floruit an. 430. Nestorianorum antagonista. 28. Ian.

S. Petrus Thomas, Patriarcha Constantinopolitanus, & martyr, obiit an. 1366. Famagustæ in Cypro. 29. Ian.

S. Andreas Episcopus Fesulanus obiit an. 1373. & quiescit Florentiæ apud Carmelitas. 30. Ian.

S. Euphrosyna Virgo. 11. Febr.

S. Auertanus confessor, natione Francus, floruit an. 1370. 25. Febr.

S. Cyrillus confessor, Prior in monte Carmelo, floruit circa an. 1200. 6. Mart.

S. Euphrasia Virgo. 13. Mar.

S. Ber-

29. Mar-
tij. S. Bertholdus confessor, IV. Ordinis Ma-
gister, floruit anno 1212.
8. April. S. Albertus Episcopus, & confessor. Ita le-
gitur in dictis Officijs proprijs. Designatur
autem, nisi fallor, Albertus Patriarcha Iero-
solymitanus, qui anno 1171. Carmelitis vitæ
Regulam præscripsit.
5. Maij. S. Angelus martyr in Sicilia anno Christi
1214.
16. Maij. S. Simon Stocquius, natione Anglus, V.
Ordinis Magister generalis obiit Burdigalæ
an. 1265.
14. Iunij. S. Elifeus Propheta.
20. Iulij. S. Elias Propheta.
7. Aug. S. Albertus confessor, in monte Drepano
apud Siculos natus, anno 1297. Messanæ o-
biit.
2. Sept. S. Brocardus confessor, & Prior in monte
Carmelo, floruit an. 1171.
24. Sept. S. Gerardus Episcopus & martyr.
5. Oct. B. Terefia virgo obiit anno 1582. & quies-
cit Albæ in Castella.

CAPVT XXI.

*Ordo Minimorum per S. Franciscum
Paulanum institutus.*

FRANCISCUS Paulæ quod est Calabriæ opi-
dum, loco humili natus est: quem paren-
tes, cum diu prole caruissent, voto facto,
beati

beati Francisci precibus susceperunt. Is puer diuino ardore succensus, in eremum secessit, vbi annis sex victu asperam, sed meditationibus cœlestibus suauem vitam duxit. Sed cum virtutum eius fama longiùs manaret, multiq̄ue ad eum pietatis studio concurrerēt, fraternæ charitatis caussa è solitudine egressus, ecclesiam prope Paulam ædificauit, ibiq̄; prima sui Ordinis fundamenta iecit.

Erat in eo mirifica loquēdi gratia: perpetuā virginitatem seruauit, humilitatem sic coluit, vt se omnium minimum diceret, suosq̄; alumnos *Mimos* appellari voluerit. Rudi amictu, nudis pedibus incedēs, humi cubabat. Cibi abstinentia fuit admirabili: semel in die, post solis occasum, reficiebatur, & ad panē, & aquæ potū vix aliquid eiusmodi obsonij adhibebat, quo vesci in *Quadragesima* licet: quā consuetudinem vt Fratres sui toto anni tempore retinerent, quarto eos voto adstrinxit.

Multis miraculis serui sui sanctitatem Deus testari voluit; quorum illud in primis celebre, quòd à nautis reiectus, Siciliæ fretum, strato super fluctibus pallio, cū socio transmisit. Multa etiam futura Prophetico spiritu prædixit. A Ludouico Vndecimo Francorū Rege expetitus, magnoq̄ue in honore est habitus. Denique annum primum & nonagesimum agens, Turonis migravit ad Dominum anno salutis millesimo quingentesimo septimo: cuius corpus dies vndecim infepultum

1507.

S

ita

ita incorruptum permansit, vt suauem etiam odorem efflaret. Eum Leo Papa decimus in Sanctorum numerum retulit, an. 1519. petente in primis Galliae Rege.

Ceterum ordinis Minorum coenobia potissimum florent monasticae disciplinae obseruantia per vniuersum Galliae regnum. Quo factum, vt Alberto & Isabella, Serenissimis Archiducibus apud Belgas imperantibus, à Celtica in Belgicam nostram transferint, magno bonorum omnium applausu, & noua varijs in locis monasteria excitarint, vt Antuerpiae, Bruxellis, Anderlaci, Insulis Flandrorum, Leodici, & non vno loco in Burgundiae Comitatu.

